

СТЕНОГРАМА
засідання Комітету Верховної Ради України
з питань освіти, науки та інновацій
08 вересня 2025 року
Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, шановні колеги, давайте розпочинати. У нас сьогодні багато питань.

Отже, розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. Шановні колеги, сьогодні в порядку денному 11 запитань.

Перше. Про результати складання національного мультипредметного тесту у 2025 році для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра.

Друге. Про результати складання у 2025 році вступних випробувань для здобуття освіти за другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим) рівнями вищої освіти.

Третє. Про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених" додаткових пропозицій народних депутатів України – членів комітету.

Четверте. Про сам проект Закону України реєстраційний номер 10218 (повторне друге читання).

П'яте. Про проект Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань підготовки громадян до національного спротиву".

Шосте. Про проект Закону України "Про соціальний захист осіб, які проживають, навчаються на території гірського населеного пункту, який потребує додаткової підтримки".

Сьоме. Про проект Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки виробників сільськогосподарської продукції".

Восьме. Про проект Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки виробників сільськогосподарської продукції" (альтернативний).

Дев'яте. Про внесення змін до складу робочої групи для підготовки до другого читання проекту Закону України реєстраційний номер 10399.

Десяте. Звіт про роботу Комітету з питань освіти, науки та інновацій за період тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

І одинадцяте. Різне.

Шановні колеги, чи є в когось доповнення, пропозиції і зауваження до порядку денного?

ВОРОНОВ В.А. Сергій Віталійович, якщо можна, в "Різному" візьму слово, 2 хвилини?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Конечно, Володимир Анатолійович, без проблем.

ВОРОНОВ В.А. Да, дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще є доповнення, зауваження, пропозиції?

Якщо ні, то ставлю на голосування порядок денний. Хто – за? Прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі. Хто – утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги.

ПППА Н.Р. Я перепрошую, не встигла звук включити. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Романівна. Тепер точно одноголосно всі – за. Рішення прийнято.

Переходимо до 1 пункту порядку денного: про результати складання національного мультипредметного тесту у 2025 році для вступу на навчання для

здобуття ступеня бакалавра (за результатами основної та додаткової сесій). Доповідачем є Тетяна Сергіївна Вакуленко, директор Українського центру оцінювання якості освіти і співдоповідачами є голова комітету і Сергій Валерійович Колебошин, заступник голови комітету.

Давайте почнемо з Тетяни Сергіївни. Пані Тетяна, вам слово.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Добрий день. Дякую за можливість говорити. І, власне, сьогодні говоритиму про різні освітні оцінювання. Перша презентація присвячена національному мультипредметному тесту. Власне, модель національного мультипредметного тесту минулого року і цього року ідентична: для вступу на бакалаврській рівень освіти потрібно було обов'язково скласти три предмети (це українська мова, математика і історія України), а також обрати один з предметів широкого вибору, зокрема іноземні мови, українська література тощо. Вступники працювали впродовж чотирьох годин і мали 20-хвилинну перерву між двома блоками, українська, математика, перерва, предмет на вибір з історією України.

Як ви бачите, статистичні показники оцінювання з 22-го по 25-й рік, власне, не лише модель тестування є ідентичною, але і кількісні показники 24-го і 25-го року є надзвичайно наближеними. Тут ви бачите явку в розрізі основної та додаткової сесії, а також частки учасників відповідно до ключових категорій. Так ви бачите, що явка була вищою в межах основної сесії і в Україні, і за кордоном, що логічно, але в межах додаткової сесії найнижча явка була за кордоном, так не всі вступники, які зареєструвалися для проходження НМТ в межах додаткової сесії або з поважних причини не склали тестування в основну сесію і отримали дозвіл на проходження в додаткову сесію, з'явилися. Також цікавим є те, що понад 25 відсотків вступників, учасників НМТ 25-го року – це випускники минулих років.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Тетяна, вибачте, будь ласка, я перерву вас, якщо можна, а можна на попередній, передпопередній або... да-да, ще на один назад. Да, скажіть, будь ласка, а у вас є така сама інформація по випускниках поточного року, динаміка за чотири роки, скільки випускників поточного року 11-х класів зареєструвалися на НМТ?

ВАКУЛЕНКО Т.С. В довгій розтяжці в цій презентації немає, але це не питання підготувати таку розтяжку за всі роки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Буду дуже вдячний. Дякую. Вибачте.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Да, без питань.

Так, власне, рухаємося далі. Всього у 2025 році ми мали понад 200... 317, перепошую, тисяч зареєстрованих. І ви бачите: тут частка тих, хто є випускниками поточного року, тут випускники минулих років.

Вибір предметів, власне, і в 24-му році посутньо не відрізняється. Так само англійська мова є основним вибором вступників, також доволі багато учасників обирають географію, біологію або українську літературу, інші предмети – це одиниці учасників.

Для забезпечення сесії ми розробили понад 4 тисячі, плануємо 4 тисячі завдань, це, власне, добірки для основної і додаткової сесій. Кількість добірок залежить від кількості учасників з того чи того предмета і від того, як ми розподіляємо учасників в Україні та за кордоном.

Цього року, як і минулого, і позаминулого, ми перекладаємо тестування мовами національних меншин: це польська, румунська й угорська мови. Також могли перекладати тестування кримськотатарською мовою, але жодний вступник не позначив потребу перекладу такого. Ми переклали всього 72 добірки, тобто не мовні тести в кількості чотири добірки кожне. І ви бачите реєстрацію, тобто ось стільки учасників зареєструвалися під час основного або додаткового періодів для тестування однією з цих мов: польською – 4 особи, угорською – не більше 452 особи. Явка в тих учасників доволі висока. Тут ви бачите дати тестувань і кількість сесій тестувань. Цього року ми тестували в межах однієї зміни, тому фактично кожна сесія тестування – це окремий день.

Зауважу, що ми проводили тестування і в Україні, і за кордоном. Якщо минулого року це було 32 країни, то цього року це 33 країни. Фактично ми не зменшили можливості для вступників. На екрані ви бачите перелік країн, де проводилося оцінювання, і це фактично вся Європа, Сполучені Штати Америки, Канада, Азербайджан. Загалом ми задіяли майже тисячу установ, і фактично це 7 тисяч 742 тимчасових екзаменаційних центри, під час основної і додаткової сесії.

З'явилося загалом у межах основної сесії понад 91 відсоток учасників. І тут ви бачите розподіл явки для закордонних тимчасових екзаменаційних центрів і центрів, які створювалися в Україні. В додаткову сесію, як я вже зазначала, явка була дещо нижчою, і ви бачите на екрані і кількісно скільки вступників проходило оцінювання в межах цієї сесії й отримали результат.

Деякі ілюстрації результатів, власне, це ті дані, на які ми орієнтуємося, і перше, це кількість 200-бальників. Як бачите, кількість 200-бальників доволі висока. Зауважу, що недоречно порівнювати ці кількості із кількостями 200-бальників у 2021, 2022 році, тому що це зовсім різні моделі оцінювання. В 2021 році це повноцінні тести зовнішнього незалежного оцінювання, де ми маємо довгі предмети і доволі довгі за тривалістю предметні тести, і доволі довгі за кількістю тестових завдань добірки. Так само у 2022 році у нас було три предмети, не чотири, як тепер, але бачите, що кількість 200-бальників є доволі висока.

На контрасті подивимося на те, яка частка від учасників не подолали порогу з кожного з тестів предметних або загалом мають хоча б один непрохідний результат. На жаль, в негативних лідерах є математика. Але це і позитивний лідер – і найбільша кількість 200-бальників з математики, і найбільша кількість тих, хто не долає поріг з цього предмету. Загалом ми маємо майже 40 тисяч вступників, які не подолали хоча б одного порогу. Але це абсолютно нормальні дані, якщо ми пригадаємо і 2021 рік, і до того, то ми мали приблизно такі частки з кожного із предметів зовнішнього незалежного оцінювання, і в нас ніколи не було часток тих, хто не долає поріг 1 або 2 відсотки, таких не буває просто.

Якщо ми подивимося на результати в розрізі регіонів, регіонів закладу освіти, де випускники поточного року здобували освіту, із ключових предметів (це українська мова, математика і історія країни), то ви бачите, що насправді в розрізі цих областей результати є порівнюваними. Традиційно, і це вже багато років ми маємо цю тенденцію, що в Львівській області та в місті Києві результати дещо вищі ніж середні по країні. І це знову ж таки не новина воєнного часу, а це тенденція останніх років. Водночас, якщо ми подивимося на, умовно, прифронтові, точніше, на прифронтові області, на регіони в, умовно, безпечній Центральній та Західній Україні, ми бачимо, що частки і тих, хто отримував середні результати, тобто результати 140 і вище, і тих, хто отримував порівняно

низькі результати, тобто або не складали, або отримували результати нижче за 140 балів, вони порівнювані в різних регіонах.

Моделі однакові. Єдине, на чому хочу наголосити, на те, що в 24-му і в 25-му роках ми мали деякі присутні нюанси щодо змісту тестів. Найперше, це відмінності в тесті з історії України. У 25-му році це вже весь обсяг тем в межах програми зовнішнього незалежного оцінювання, на відміну від 24-го року, коли період був обмежений. І, якщо говорити про тестування з української мови, то ми маємо пару завдань в кожній тестовій добірці, які відповідали чинному правопису. Тепер подивимося на, власне, знаючи те, що моделі 24-го року і 25-го року вони є, ці моделі, ідентичними. Подивимося на ключові показники статистичні щодо цих тестувань. Тут ви бачите середні бали. Єдине, що позначу, що це середні бали за виключенням тим, хто не здолав поріг з відповідного навчального предмету. Але частки тих, хто не склав кожного з навчальних предметів, вони фактично ідентичні, тому і середній бал є порівнюваним. Як бачите, присутніх змін в середньому балі немає. Так само частка тих, хто не склав хоча б один предмет НМТ, в 24-му році це було 14,4 відсотка, цього року це 13,5 відсотка. І минулого, і цього року фактично лівова частка тих, хто не склав, це ті, хто не склали математику. Тут ви бачите складнішу агрегацію. По горизонталі ми бачимо результати тестування з української мови, а по вертикалі математику, і тут поосібні кількості. По-перше, ви бачите тенденцію, темно-синім – це значні кількості і світлим – це менші кількості. Але і навіть поосібно фактично ці кількості не відрізняються. Одразу випереджу питання щодо того як так могло статися, що, наприклад, людина отримує нуль балів з математики і 6... і отримує максимальний результат з української мови, це найчастіше репетитори і в оцьому крайньому правому куті – це ті, хто приходили для проходження одного тестування і вимушені були складати інші предмети. Така сама тенденція абсолютно повторювана і в іншій агрегації, тут по вертикалі ви бачите українську мову, а по горизонталі історію України. І знову ж таки ми бачимо, навіть поосібно, кількісно показники минулого і цього року не відрізняються.

І наостанок про ці ж дані. Бачимо вже предмети на вибір. Українська мова – горизонталь, англійська мова – вертикаль. І дуже цікаво, що ці показники є майже ідентичними з огляду на те, знову ж таки, що це... англійська мова – це предмет

на вибір, відтак навіть попри те, що ми ніколи не можемо контролювати цього вибору, ми маємо ідентичні показники щодо якісного виконання тих чи тих тестів. І наостанок в цьому блоці – це результати з біології, української мови. Біологія, нагадаю, це один з найбільш популярних тестів на вибір частковий, тому що вступники на медичні спеціальності традиційно обирають цей навчальний предмет. Детальна інформація про результати НМТ буде розміщена на офіційному сайті Українського центру оцінювання якості освіти testportal.gov.ua 12 вересня, тобто впродовж цього тижня. І цікавий новий інструмент, який ми лише цього року опанували, це інтерактивні панелі з освітніх оцінювань. Власне, на цих панелях будуть розміщені й результати НМТ у розрізі різних категорій. Читачі сайту самостійно зможуть обирати ті чи ті фільтри, отримувати кількісні показники, а також діаграми розподілів за ключовими показниками. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Тетяно.

Сергій Валерійович, будь ласка, вам слово.

Хоча в мене є, поки Сергій Валерійович не включився, в мене є одне питання. А у нас структура тесту з англійської мови не змінилася цього року?

ВАКУЛЕНКО Т.С. Між минулим і цим роком змін структури жодного з текстів не було, тільки зміст завдань з української та історії України, а всі інші тести залишилися без змін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Сергій Валерійович, будь ласка.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, колеги.

Я почну з невеличкої поради Тетяні Сергіївні і колективу УЦОЯО. На тому дашборді все ж таки зобразити мапу України з Кримом, нехай і неактивним з точки зору натискання, і побачити результати. Ну, для того, щоб не було якихось інсинуацій і непорозумінь, просто пунктирчиком дати.

ПППА Н.Р. Там є пунктирчик, його мало видно. Пунктир точно є, він просто білий, мабуть, і підкреслити чимось.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Так, там все гаразд, але даних немає. Там все гаразд, але даних немає.

КОЛЕБОШИН С.В. Добре, я з екрану телефону не побачив... .

ППА Н.Р. Його прошу підсилити, так.

КОЛЕБОШИН С.В. Нам взагалі по Криму треба підсилити, так.

Добре. В мене насправді дуже багато того, що... ну, мої там рефлексії і так далі вони відображені в проекті рішення, тому я не буду дуже сильно занурюватись. Я просто декілька речей хотів би підсвітити і відповідно фактично деякі з них це на правах питання, і хотів би коментар від Тетяни Сергіївни.

По-перше, я хотів би зауважити дійсно, щоб всі побачили, що учні випускники з прифронтових регіонів пишуть у порівнянні з попередніми роками плюс-мінус так само. Це до того, що там треба щось окремо придумувати і так далі. Механізми підтримки дітей з прифронтових необхідні, але з точки зору НМТ і ЗНО ми бачимо, що вони демонструють плюс-мінус ті ж самі результати. І ми зробимо тільки гірше, якщо будемо придумувати якесь окреме ЗНО чи НМТ для таких дітей. Це моя особиста точка зору.

Я би дуже хотів би все ж таки, щоб ми вперше за багато років не просто констатували факт того, що місто Київ і Львівська область пишуть краще. Чому місто Київ пише краще, це зрозуміло, це місто. Так само, якщо ми будемо окремо брати місто Вінницю і Вінницьку область чи місто Одесу і Одеську область. Але вся Львівська область з року в рік всі предмети, не тільки українську мову, пише суттєво краще, не на багато, а суттєво краще ніж всі інші області, навіть сусідні області. І у мене була гіпотеза, що це оскільки там відсоток сільського населення менший у порівнянні з іншими. Нічого подібного, відсоток сільського населення у Львівській набагато вищий, наприклад, ніж в Одеській області.

Тобто чи є якісь причини? Це ж насправді досвід, і досвід, яким треба ділитися. Чи аналізувалися вони? Для мене це дуже важливе питання. Бо виглядає так, що є якась системна причина того, що Львівська область демонструє набагато кращі результати ніж будь-яка інша область, а по окремих предметах краще ніж місто Київ – столиця, місто без сільської території. Це для мене прямо питання вже не перший рік. Давайте все ж таки пошукаємо відповіді. З різних предметів, знову ж повторююсь, не тільки з українознавчого циклу.

Катастрофа з природничими і тематичними. Це просто катастрофа. Ми бачимо, навіть ті, хто обирають, наприклад, фізику і хімію, свідомо обирають не так як математику, яку всі пишуть, демонструють там найгірші результати з точки зору відсотка складання. Нам треба з цим щось робити. Зараз зрозуміло, що можна говорити про те, що, коли перейдемо в старшу профільну і так далі, і так далі, але зараз ми бачимо по відсотку того, хто обирає, біологію – краще, але фізику і хімію – зовсім погано. І можна говорити про окремі там інструменти і окремі субвенції, які ми закладаємо, і вони потрібні, зрозуміло, але щось системне йде не так. Я би пропонував, може, розглянути ідею, я знаю, що в деяких країнах воно є, воно буде корелюватися із старшою профільною, подумати принаймні, я розумію, там багато є мінусів і плюсів, тестування з блоку предметів природничого циклу, тобто science біологія, хімія і фізика. Зрозуміло, з індивідуальною шкалою перерахування, якщо там на медичний якийсь факультет людина йде чи у виш там питома доля завдань з біології більша, на якусь інженерну атомну енергетику з фізики і так далі, але окремим блоком. Бо я думаю, що якщо така тенденція буде продовжуватись, то фактично фізика і хімія як предмети, які цікавлять дітей в школі, буде катастрофа.

Хтось може сказати, що такий science навпаки вбиває необхідність вивчення окремих предметів. Ні, я розумію, що це завдання складне, я пропоную поговорити принаймні про це, подумати, інша тестова база має бути і так далі. Давайте шукати якісь варіанти окрім просто закладання додаткових субвенцій і так далі. Найкраща відповідь, з моєї точки зору, це збільшення заробітної плати, але ми і маємо всередині системи тестування шукати це.

Виглядає так, що модель тестування, яка інтуїтивно, скажемо так, ми всі шукали її з початку повномасштабного вторгнення, демонструє вже сталість другий рік. Це статистичні данні Але є і суб'єктивні дані, є кількість звернень щодо того, що діти перевантажені, і з цієї точки зору я знаю, що Центр оцінювання якості освіти розглядає модель дводенного тестування в наступний рік. Я думаю, що є сенс це все ж таки зробити для того, щоб не було перевантаження дітей. Мабуть, я не знаю, мабуть, з таких основних. Все інше... І ще у мене окреме питання, воно не стосується цього, але все ж таки користуючись нагодою, ми пам'ятаємо, що згідно з Законом "Про освіту", "Про повну загальну

середню освіту" з 2027 року мала б запрацювати процедура зовнішнього незалежного оцінювання після 9-го класу, вона вкрай важлива для старшої профільної школи. І теж хотілося б почути позицію Центру оцінювання якості щодо того, наскільки ми готові і чи готові взагалі, і що в цьому сенсі робиться.

Дякую. Доповідь закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович.

Пані Тетяна, будь ласка, відрефлексуєте.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Так, звичайно. Спершу про вивчення досвіду Львівщини. Український центр оцінює якість освіти, дійсно засвідчує дуже високі показники Львівщини та Київщини. І погоджуюся з паном Сергієм, що деякі нюанси, інсайти щодо того, чому в Києві такі результати ми маємо з огляду на міжнародний досвід, це столиця, столиця традиційно мають вищі результати. Щодо досвіду Львівщини, таких даних досліджень про природу цього явища немає. Я гадаю, що якесь дослідження в межах Львівщини потрібно робити. І нам насправді, мені здається, що не так цікаво дізнатися про те, що саме є чинником, як спробувати поділитися тим позитивним досвідом організації освітнього процесу, підтримки вчителів, які в Львівщини є, і вони про це повідомляють, зокрема, і на відкритих заходах, круглих столах. Ми знаємо про ті чи ті ініціативи, які точно були би доцільними для освітян, зокрема, і щодо оплати праці освітян.

Щодо спеціального блоку science або тестування science. В межах моделі НМТ навряд чи можливо додати ще один обов'язковий компонент, тому що, очевидно, вже чотири години тестування, навіть якщо буде... .

КОЛЕБОШИН С.В. Ні, необов'язково, Тетяна Сергіївна, необов'язково. Це як на вибір, просто обирати не біологію окремо чи хімію окремо, чи фізику, а от такий от блок природничих дисциплін. Але при вступі, наприклад, я ж кажу, там відповідні спеціальності, просто питома вага тієї чи іншої дисципліни трохи більше. Я не кажу, що це панацея, це як думка просто, це на подумати, це не треба бігти і робити.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Так, я думаю, що це потрібно подумати, тому що в цьому є і очевидні плюси, але і потенційні ризики і загрози, це подумати окремо. І мені здається, що не на 2026 рік ми можемо про це думати. Тому що такий підхід

вимагатиме суттєвого переосмислення самого інструменту взагалі оцінювання, що є science, що є от інтегровані якісь завдання, як вони структуруються, тобто це не про 2026 рік. Але ми точно про це подумаємо.

Стосовно дводенної моделі оцінювання. Дійсно, ми розглядаємо такий варіант. Ми технічно встигнемо до нього підготуватися. Це дуже непростий варіант, тому що він вимагатиме двозмінної знову моделі оцінювання. Двозмінна модель оцінювання має свої ризики, зокрема і тривалість повітряних тривог, яка змушуватиме другу зміну мати більші ризики, не дійти до тестування, якщо в першій зміні була довготривала повітряна тривога. Цього року у нас вкрай мало тих, хто не пройшов оцінювання через повітряні тривоги якраз через те, що у нас була однозмінна модель. Відтак вступники, які хотіли продовжувати написання тестових завдань навіть після довготривалої повітряної тривоги могли залишитися в тимчасовому екзаменаційному центрі і... *(Не чути)* додаткову сесію, тому що всі розуміють, що безпекові ризики не зменшуються.

Ще один ризик дводенної моделі, безперечно, це те, що вступникам із територій, наближених до території активних бойових дій, доведеться двічі приїхати до тимчасового екзаменаційного центру в дуже непростих умовах, так само, як і вступникам за кордоном, де просто складніша, дорожча логістика. Але знову ж таки для переважної більшості вступників така одноденна модель є доволі виснажливою, тому ми готові до дводенного, двозмінного варіанту, який ми, безперечно, розглянемо і в співпраці з комітетом і з Міністерством освіти дійдемо до одного рішення, яке зреалізуємо на 26-й рік. Єдине, що я хочу сказати, що це рішення має з'явитися найближчим часом, тому що і вступники мають бути обізнані щодо моделі оцінювання, але і нам для того, щоб забезпечити технічну модернізацію програмних засобів для реєстрації, для розміщення учасників, для визначення того, як анулюються результати, один тест чи два тести – це зовсім різна модель, нам потрібний час для суттєвих технічних доопрацювань. Тому буду рада, якщо ми найближчим часом дійдемо згоди в цьому питанні.

КОЛЕБОШИН С.В. По 9-му класу якась інформація є?

ВАКУЛЕНКО Т.С. По 9-му класу, так, державна підсумкова, як ви знаєте, ми працюємо над державною підсумковою атестацією. Ми вже пропілотували,

два роки пілотували модель ДПА для 4-класників. Модель ДПА для 4-класників є базисом для того, щоб сформулювати ідею ДПА для 9-х класів. З наступного року ми сподіваємося на відкриття відділу, який займатиметься ДПА 9. І, власне, ми звернулися до Міністерства освіти і до Міністерства фінансів для забезпечення належної кількості фахівців в українському центрі і в регіональних центрах оцінювання якості освіти. Тому що державна підсумкова атестація для 9-класників передбачатиме дуже серйозну роботу закладів освіти із представниками регіональних центрів для роботи в програмному засобі. Ми вже почали за підтримки Світового банку розроблення платформи для ДПА. Основна ідея ДПА 4, 9 – це зворотній зв'язок із закладами освіти. Тобто ми хочемо не стільки отримати інструмент відрізання, вимірювання чи чогось такого, як інструмент зворотного зв'язку із закладами освіти і з учасниками оцінювання, які отримують таку потужну інформацію про те, на якому рівні навчальних досягнень перебуває конкретна дитина і що потрібно доопрацювати їй, а також на ситуацію в закладі освіти, ситуацію в декількох закладах освіти для засновників і, звичайно, ситуацію на рівні всієї країни для управлінців в галузі освіти.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Тетяна. Роман Павлович, будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. Колеги, вітаю! Я хотів би декілька думок сказати як людина, яка цього року складала НМТ, в тому числі для того, щоб тут на комітеті сказати позицію не теоретичну, а практичну. І декілька думок.

Перше. Хотів би подякувати всім працівникам центру – і Українському центру оцінювання якості освіти, і тимчасовим екзаменаційним центрам. Коли ми можемо не знати, це дуже професійна робота. Дуже професійна, чітко всі знають, що робити, в яких ситуаціях, як правильно пояснювати. У мене випадки були з зависанням комп'ютеру, у єдиного в аудиторії, я думаю, що то мені щось мстилися і було дуже чітко відпрацьовано все. Тому що вперше цього року був огляд на технічні засоби, тобто був поліцейський, який приходив і з метало-детектором обшукував кожного із учасників, перед тим, як складати екзамен. Це непогана річ. Складав я відразу в укритті. Тобто навіть якби була повітряна

тривога, не довелося б перериватися. Я вважаю, що це доволі позитивні речі. І те, що тільки 8 людей через повітряну тривогу не склали, це показник того, що цим не потрібно маніпулювати. Також до плюсів хотів би ще додати момент... Ладно, забувся, зараз не записав про цю річ. Про два дні. Абсолютно підтримую... *(Не чути)* наступного року розділяти на два дні. Складно. Ну, от чесно, чесно це складно для багатьох учасників.

З позитивного те, що можна було, якщо були повітряні тривоги, попередньо це була б підстава для перенесення складання іспитів. Це опція, яка була доступна всім. Протягом трьох днів, якщо ти не з'явився на основну сесію, ти міг іти на додаткову по підставі того, що була повітряна тривога вночі, ти не підготувався. Це правильно, це потрібно залишати, хоча я розумію, що це буде надзвичайно складно, якщо ми все ж таки ухвалимо рішення про два дні розбивати. Я б розбивав на два дні. Це цим ми знімемо найбільшу біль і найбільшу претензію, яку давали до НМТ. Розбиваючи на два дні, ми це знімаємо. По математиці і результати, і моє власне спостереження, розумію, те, що немає нічого складного, але є проблеми з викладанням. Ну, от про це Сергій Валерійович сказав.

Що хотілося би підняти, про що ми тут не говорили, це оплата за НМТ для тих, хто складає не перший раз. Ми як держава, мені здається, маємо гарантувати безкоштовне складання випускникам цього року або будь-яким людям один раз. Репетитори або народні депутати, які будуть щороку складати, вони мають за це платити. Мені здається, пані Тетяна, ми маємо цю річ підняти, не повинно воно бути безкоштовно для всіх постійно. Я розумію, що це відсоток невеликий там, я думаю, 10, 8-10 відсотків щорічно складають НМТ, уже склавши його попередньо, але це не повинно бути безкоштовно. Це має бути за кошти фізичних осіб. По science, да, я підтримую, нам потрібно вже зараз починати це розробляти, щоб в 2027 рік пустити. І я б собі ставив за мету: ще всередині вересня почати Міністерством освіти, комітетом, УЦОЯО коментувати дві речі: формат проведення НМТ, що буде чотири предмети, що буде два дні і так далі. І що це буде так, якщо історія України, то є те, що Наталка присилала, і було, що це весь курс історії України, щоб у вересні всі розуміли, чого чекати в кінці року. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Павлович. Пані Тетяна, хоча вам тільки компліменти звучали, але раптом ви хочете ще щось додати.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Так, дякую за подяку. Маленький коментар щодо укриттів. Ви знаєте, що в усіх областях, які є, умовно, на лінії боїв, там тестування всюди проводилося в укриттях. На жаль, на всій іншій території України тестування не всюди проводяться в укриттях, тому що немає достатньої кількості облаштованих укриттів, де можна впродовж довготривалого періоду перебувати підліткам, працювати з комп'ютерною технікою, зі швидкісним інтернетом.

Тому уклінно дякую тим, хто в обласних військових адміністраціях, в управліннях освіти подбав про вступників зі своїх областей і забезпечив такі умови. Хоча забезпечення їх є дороговартісним і часто здійснюється з бюджетів самих закладів освіти. До прикладу, у Харкові це бюджети закладів освіти, які вони вклали в ці укриття і продовжують надавати нам ці приміщення. У нас жодного тестування в Харкові не проводиться на поверхні.

Ще про платний національний мультипредметний тест. Цього року ви бачите, у нас трохи більше 25 відсотків є випускників минулих років, це доволі велика частка. До початку повномасштабного вторгнення таких часток великих не було. Завжди випускники минулих років було посутньо в частка менше. Теоретично це можна робити, але це знову ж таки для того, щоб здійснити, такий підхід забезпечити, його потрібно завчасно пропрацювати не менше як за півтора-два роки. По-перше, це і питання на рівні законів, тому що є положення, які регламентують безоплатність цих процедур. Але ще важливіше насправді – це питання про ті категорії пільговиків, які, наприклад, мають уже результати, але все одно мали би отримати від держави підтримку. Це, зокрема, і діти загиблих військовослужбовців, да, це... Я переконана, що є багато категорій, які ми маємо підтримати, і це питання також потребує пропрацювання. Ми готові взяти участь в такій роботі. І щодо комунікації. У 2024 році нам вдалося фактично у вересні ключові елементи національного мультипредметного тесту прокомунікувати, і це також завдяки, зокрема, і комітету, адже на комітеті питання розглядалося, і фактично одразу у вересні представники Міністерства освіти і науки України, комітету й Українського центру взяли участь у відповідному комунікаційному заході, і фактично всі вступники розуміли, до чого готуватися. Мені здається, що це значно зменшило психологічний тиск на вступників. Звичайно, цього року хотілося б досягти такого самого підходу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Тетяно. Наталія Романівна, будь ласка.

ППА Н.Р. Я теж хочу подякувати насправді за фахову роботу. Результати видно, і статистика ця дуже цікава. Мені теж забракло цифри насправді, скільки дітей від усіх випускників кожного року це НМТ здає. Бо от ми порахували, що цього року в нас 13,5, у вас було написано, 13,5 не подолали цієї нижньої межі, не здали принаймні один екзаме́н, найчастіше це математика, але, в принципі, це означає, що це більше дітей, бо частина взагалі не здавала НМТ, із тих, хто здавали, 13,5 не подолали базовий поріг. Тобто нам, в принципі, для нас як для держави це означає, що таких дітей ще більше, бо частина з них не здавала. Швидше за все, тобто там хтось з різних причин: хтось або іде в інші заклади освіти, хтось, тому що там якась частка поїхала за кордон і їм грав загальний бал свідоцтва про освіту, а не НМТ. Тому насправді була озвучена ідея в п'ятницю від міністерства, що планується там умовний додатковий рік, де ми будемо вчити, і нам потім як комітету треба буде узгоджувати або не погоджувати на це бюджет і механізми. Я розумію, що це зараз не зовсім питання до УЦОЯО, але перед комітетом це ставлю, і так... мені особисто, да, попрошу ще оцю цифру, щоб ми в загальному розуміли, скільки в нас дітей НМТ не здавало, і у відсотках, і в кількостях. А в загальному насправді дякую за цю роботу. Я підтримую попередні насправді всі ідеї, що прозвучали в колег і до science, і до тестування, і ДПА, мені дуже важливо, що і 4-й, і 9-й клас. І, звичайно, ви знаєте, я прихильник того, щоб ДПА було і в 11-му для всіх. І, враховуючи ситуацію, яка склалася, і запит загальний суспільства на два плюс два дні, я це підтримую, хоча справді думаю, і ми побачимо наступного року, що, зокрема, і через те там, наприклад, Запорізька область, не всі доїдуть двічі здавати всі чотири екзамени, за кордоном теж. Але враховуючи суспільний запит, і мені насправді дуже цікаво було цю статистику побачити, і проговорити, адже найчастіше нарікання, яке я чула і я розумію, звичайно, це виклик, що мало відбувалося тривог саме в час проведення НМТ, але дуже часто в ніч напередодні, перед здачею НМТ, коли дитина невиспана після тривоги іде його здавати. І нам дуже важко на це вам як УЦОЯО і нам комітетом впливати і шукати якісь рішення.

Тому насправді цифри говорять самі за себе, і за цю якість проведення дякую, і, так, давайте теж думати, як підсилити УЦОЯО, бо відповідно це буде

більша кількість робочих днів, враховуючи, що, мабуть, швидше за все, з вами зараз приймемо спільне рішення ділити здачу на два плюс... два дні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Романівна.

Шановні колеги, хто ще хоче висловитись по цьому питанню?

ГРИШИНА Ю.М. Пане Сергію, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Миколаївна, там є кнопка підняти руку, будь ласка, я прошу її використовувати, щоб я бачив звідси, бо мені на великому екрані не завжди все видно.

ГРИШИНА Ю.М. Будь ласка, я виправляюся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Миколаївна, дякую.

Будь ласка. Да, Юлія Миколаївна, будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Колеги, я всіх вітаю. Вибачте, будь ласка, я трошки запізнилася, я, можливо, щось пропустила. Це дуже важливе питання, я дякую, Сергій Віталійович, що ви його піднімаєте сьогодні, що ми з колегами можемо обговорити його. і, звичайно, пані Тетяні дякую, і всім людям, нашим освітянам, хто брав участь в організації НМТ.

У мене питання до пані Тетяни. Пані Тетяно, скажіть, будь ласка, як ви думаєте, мене аспект дуже цікавить зараз, враховуючи останні наші ініціативи, по складанню НМТ в прифронтових регіонах.

Перше питання. Як ви вважаєте, чи можемо ми говорити, що у нас на сьогодні рівні умови складання НМТ для дітей в Україні, які навчаються в регіонах, які віднесені до зони активних бойових дій і можливих бойових дій, і у інших дітей?

ВАКУЛЕНКО Т.С. Умови формально подібні, тому що учасники проходять тестування в межах тої самої тривалості оцінювання, зміст оцінювання завчасно повідомлений і відомий. Зрозуміло, що підстави для підготовки вступників з цих територій і для складання зовсім різні, адже в умовно небезпечних територіях вступники впродовж останніх років не мали змоги якісно готуватися. Але це

глибоке питання equity та equality в освіті, де ми досягаємо фактично equality, тобто рівність умов проходження і зрозумілість процедур і змісту оцінювання, але не досягаємо equity.

У той час про equity у нас є багато показників, які ми не можемо контролювати, окрім навчання в прифронтових територіях, це до прикладу діти, які втратили батьків, наприклад. Очевидно, що вони знаходяться не в такому самому психологічному стані, що й ті діти, які зараз проживають у повноцінних сім'ях. Це діти, які виїхали з міст, де вони народилися, змінили життя і тепер живуть в маленьких якихось хостелах, де вся родина проживає на одному квадратному метрі. Ці питання є дуже складними і ми, на жаль, не можемо досягти абсолютно equity, тобто рівності підстав для проходження тестування.

ГРИШИНА Ю.М. Оце дуже таке, знаєте, у нас дискусійне питання. Я б хотіла почути вашу точку зору, ми дискутуємо з колегами з приводу того, чи можна говорити, що в нас рівні умови. Я думаю, що це очевидно, що в нас немає рівних умов... умови складання рівні, це звичайно, але передумови вони зовсім різні. І ми розуміємо, що в нас у прифронтових регіонах діти три роки ковіду, чотири роки повномасштабного вторгнення, майже сім років не бачили офлайн-навчання. І всі ці умови, про які ви говорите, тривоги, те, що пана Наталія казала, коли недоспані ночі і діти приїжджають складати, тобто цей комплекс проблем, мені здається, що очевидно говорити, що діти не в рівних умовах складають НМТ в одних регіонах і в інших. І це питання, про яке нам потрібно говорити.

І друге питання, про яке я хотіла б теж поцікавитися вашою точкою зору. Як ви вважаєте, чи потрібні якісь інші особливі рішення, підходи щодо складання НМТ дітьми на прифронтових регіонах, в прифронтових регіонах? Чи оговорюються у вас такі рішення, яка ситуація на сьогодні в УЦОЯО?

І питання в тому числі до Олега Ігоровича, зараз бачу. Або хто, я не знаю, чи хто по вищій освіті зараз може прокоментувати. Чи є у міністерства, до міністерства, чи є у міністерства якась стратегія, це те, про що я говорю вже другий рік, третій рік, яка стратегія взагалі щодо підтримки освіти в прифронтових регіонах, в тому числі підтримки дітей в прифронтових регіонах, які складають НМТ? Тому що, очевидно, на сьогодні, колеги, бачимо, що ситуація четвертий рік повномасштабного вторгнення, ми бачимо, що немає рівних умов,

нам треба підтримати і регіони, і систему освіти, і дітей, і освітян. Система НМТ дуже важлива. Я дякую, що незручні такі виклики, діти продовжують його складати, це дуже важливо, але чи є якесь бачення в міністерстві і в УЦОЯО щодо прифронтових регіонів при підготовці, коли ми зараз вже говоримо про ...*(Не чути)* наступний рік? Дякую.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Гаряче підтримую ідею підтримки освітнього процесу в прифронтових регіонах, адже дійсно надзвичайно складно забезпечити високий рівень надання освітніх послуг в умовах, коли 16 годин лунають повітряні тривоги і здійснюються вибухи. Але, якщо говорити про стандартизовані оцінювання, основна цінність стандартизованих оцінювань – це зрозумілість і очікувані процеси для всіх учасників освітнього процесу, для всіх вступників. Якщо ми будемо пропонувати різні моделі стандартизованих оцінювань для різних територій, то, очевидно, що це може стати підставою для маніпулювання, адже дуже буде складно з'ясувати, хто із вступників на правду перебуває в цих територіях, а хтось із вступників зареєстрований на цих територіях, але, до прикладу, там не перебуває багато років.

Я, наприклад, зареєстрована в місті Харкові, і моя оселя 27 кілометрів від кордону. Очевидно, що мені вступати за якимись іншими умовами було би недоречно з точки зору морального кодексу. Але, якщо в людини з цим аспектом не зовсім акуратно, то я думаю, що цим буде багато хто користатися.

Більш за те завжди питання статистики, знову ж таки ми зараз говоримо з вами такими категоріями людського сприйняття, і це дуже важливі категорії. Але коли ми бачимо результати вступників, які проходили оцінювання в різних регіонах, то ми бачимо високі результати навіть попри умови. Тобто, наприклад, одна 600-бальниця, це дівчинка, про яку стало відомо всій Україні, вона проходила оцінювання у Дніпрі. Одна з 800-бальниць це дівчинка, яка проходила тестування в Києві після масованої повітряної атаки на наступний день. Ну, і таких прикладів ще дуже багато. Але і загальну статистику агреговану я показувала, ми бачимо два регіони, які *(нерозбірливо)* відрізняються, всі інші регіони не відрізняються. Дійсно, політика підтримки освіти в складних умовах має бути, і ця політика стосується також дітей з інклюзією, наприклад, які потребують спеціальної підтримки. Ця політика має стосуватися дітей, які

проживають у різних умовах за кордоном або в Україні в різних територіях тощо, але ця політика навряд чи має стосуватися стандартизованих освітніх оцінювань, які за визначенням стандартизації мають підпорядковуватися спільному знаменнику, тобто мати однакові умови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Тетяно.

Роман Павлович. Вже ні? Бо рука була піднята.

ГРИЩУК Р.П. ...пані Тетяна відкрила. Ми першочергово, пані Юлія, коли отримали дані від УЦОЯО, звернули увагу на те, як складали в різних регіонах. І от якщо відкрити таблицю по кожному предмету, немає суттєвої різниці в розподілі "не склав", "склав" або "склав на відмінно" по регіонах. Є тільки Київ і Львів, які ...*(Не чути)*, всі інші, ну, ти відкриваєш Черкаську область і Харківську – ідентично, Хмельницька, Херсонська – ну майже ідентично по кожному предмету. Крім тих, там, де вже малий відсоток вибору, там як німецька мова і іспанська мова, і хімія. По всім іншим обов'язковим предметам однаково. Ми не можемо казати, що десь складають гірше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Павлович.

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович, якщо можна, так. Колеги, я бачила теж ці цифри, ми всі уважно дуже уважно вивчаємо, тому що це для результати вступної кампанії, складання НМТ, це дуже важливі для нас цифри в підкомітеті в тому числі. Але все дуже класно, позитивно і прекрасно. Діти на прифронтовій території складають набагато краще, і це прекрасні показники, вони об'єктивні, я в цьому не сумніваюся. Чи знаємо ми, на скільки зменшилася кількість дітей, які взагалі, в принципі, приймають рішення про складання НМТ в Україні або одразу приймають рішення про те, щоб покинути Україну? Тобто ми знаємо, що на сьогодні, за даними Міністерства освіти, я даже спілкувалася з прикордонниками, я не знаю, ми вже працюємо з Інститутом демографії, з пані Лібановою, тобто у нас як для держави важливий показник – скільки дітей і абітурієнтів покидають Україну, тобто вони навіть не реєструються на складання національного мультипредметного тесту. І в тому числі ми розуміємо, що більшість з цих дітей – це діти, які від'їжджають з прифронтових регіонів. Я думаю, що ніхто не буде

сперечатися, що ми розуміємо, що внаслідок повномасштабного вторгнення прифронтові регіони втрачають людський потенціал, тобто люди звідти їдуть. Це об'єктивно, але, звичайно, нам потрібні цифри, для того щоб приймати будь-які рішення, цифри, ми зараз ці цифри готуємо, я обов'язково з вами поділюся цими цифрами. Тобто, перше, це відтік з прифронтових регіонів дітей і молоді, які можуть бути абітурієнтами. І друге, це взагалі відтік їх з території України. Тобто ми розуміємо, що останніми роками, не дивлячись на те, що дуже класно все з НМТ, особливо в прифронтових регіонах дуже все добре, ми втрачаємо дітей і ми втрачаємо молодь. Тобто з кожним роком у нас все менше, ми втрачаємо десь приблизно 15-20 відсотків абітурієнтів для закладів вищої освіти.

Це така статистика. Я теж дуже хочу зібрати її, щоб поділитися з комітетом цими цифрами, щоб ви розуміли, що поряд з тим, що у нас все добре з НМТ і ми зараз дуже радіємо тому, у нас є проблема відтоку дітей і молоді з України. І НМТ теж є певною частиною цього процесу, і нам, я думаю, теж потрібно ці питання обговорювати, тому що ця проблема є. І ось на сьогодні по приблизним першим показникам ми 20 відсотків абітурієнтів втратили теж порівняно з попереднім роком, тобто попередній рік на 20 відсотків менше, зараз на 20 відсотків менше і ще певна кількість дітей покинула територію України і не будуть вступати до українських університетів.

На жаль, в чому складність ситуації, ми не можемо знайти цю статистику офіційну. Тому що Інститут демографії її не має, ми зараз її складаємо з пані Лібановою, як можемо, щоб якимось чином показати і подивитися самим, яка це цифра, ми не маємо і по дітях теж не маємо. Але, за даними міністерства, це 2 мільйони 100 тисяч дітей на сьогоднішнього віку навчаються за кордоном.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки?

ГРИШИНА Ю.М. Це питання, да, які мене турбують, тому я хотіла б почути від Міністерства освіти теж, Сергій Віталійович, я задавала питання, які вони бачать способи зупинити відтік, і чи буде якась стратегія взагалі по підтримці прифронтових регіонів, щоб люди їх не покидали. І взагалі чи є якийсь план у нас? Тому що ми втрачаємо, ми потенціал України втрачаємо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна.

Колеги, давайте підводити підсумки, напевно, тому що час йде, а в нас тільки перше питання вже майже годину. Я прошу тільки колег, у нас, нагадаю, що у нас йде пряма трансляція, я був би дуже обережний з цифрами, щоб ми зараз раптом випадково не збурили суспільство своїми цифрами. Тому що враховуючи те, що у нас 3,5 мільйона дітей в школах, говорити про те, що 2 мільйона знаходиться за кордоном, я думаю, що не варто, бо це точно некоректно.

Але давайте повернемося до суті нашого питання.

Перше. Звісно, хочу подякувати Українському центру оцінювання якості освіти. Справді, кожного року ви робите потужну і важливу роботу, і робите її кожного року краще. Навіть те, що ви зараз більшу частину, принаймні частину центрів, територіальних центрів оцінювання, перемістили в укриття, теж дає свої плоди. Те, що ви перейшли з двох змін на одну, я наведу цифри, які насправді радують. У 2023 році через повітряні тривоги не змогли здати сесію були перенесені на додаткову 546 осіб, в 2024-му – 52, цього року – лише 8. І це говорить про реально якісну підготовку і про те, що ваші методи насправді працюють. Я так розумію, бачу, що 62 людини з основної перейшли на додаткову через різні причини. Я так розумію, що це всі, хто не зміг з різних причин скласти, я так розумію, що серед 62 є Роман Павлович, тобто насправді 61,1 народний депутат, що не може...

ГРИЩУК Р.П. Було засідання Верховної Ради, і довелося писати в УЦОЯО від імені Стефанчука офіційний лист, чому я не зміг прийти на основну сесію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але це говорить про те, що Український центр оцінювання якості сприймає аргументи. Насправді це важливо.

Друзі, мені не вистачає декількох даних. Я би хотів, щоб ми зараз, у нас багато чого вже вписано в проєкті рішення, і вочевидь воно там мало би залишитись. Є декілька моментів, які ми зараз проговорювали, коли дивилися першу презентацію пані Тетяни і в дискусії, я би, напевно, запропонував би, щоб ми зробили запит на ці цифри або моделі, я зараз їх озвучу. І якщо ви не заперечуєте, напевно, щоб не відкладати сильно в часі, на 17 число, коли у нас планується наступне засідання комітету, повернутися до цього питання. Ми зараз

все одно приймемо своє рішення, але в цій частині, яку би я зараз хотів озвучити, я би хотів, щоб ми повернулися до цього питання.

Перше, що важливо і хотілося б отримати дані, це випускники поточного року, хто з них, яка їх частка в 23-му, 24-му і 25-му році складала або зареєструвалася на НМТ.

Друге. В цій частині дуже хочеться подивитись, скільки саме з них, з випускників поточного року, не склали, і взагалі їх результативність, якщо можна подивитись. Щоб виокремити тих випускників минулих років, тому що там ті самі репетитори, які записуються і складають одну дисципліну з трьох, суттєво нам псують валідність статистики і ми не можемо повноцінно оцінити правильно результати. Це перший блок.

Друга частина. Це хотілося б подивитися динаміку в 23-му, в 24-му і 25-му... А, і звісно, до першого питання і в розрізі регіонів, щоб ми розуміли, випускники яких регіонів як складають. І от дотичне до цього, хотілось би подивитися прифронтові в порівнянні з іншими регіонами в динаміці в 23-му, 24-му і 25-му році. Це нам буде потрібно вочевидь для подальших управлінських рішень. І дві речі, які я хотів би звернути увагу і хотів би, щоб ми їх винесли все ж таки на обговорення на наступне засідання комітету, це дві моделі.

Перша модель – це модель один чи два дні складання. Тут нам треба розуміти, що нам за цією ідеєю, за будь-якою з трьох, яку ми оберемо в один день, в два дні чи на вибір – один день, два дні, кожна з них несе свої ризики, да, десть нерівність доступу, десть обмеженість можливостей для інших людей, десть додаткові фінансові витрати на батьків й абітурієнтів. Тому що, вибачте, їздити в іншій країні Європи на два дні, це означає, що десть ти маєш переночувати, щось ти маєш поїсти, й іноді вартість буде достатньо високою, і тут питання сприйняття батьків. Я би це питання спробував дослідити. Але в будь-якому разі навіть для обговорення цих моделей нам потрібно розуміти, що нам, що Українському центру оцінювання якості потрібно буде технічно доопрацьовувати, наскільки це реалістично і скільки це буде коштувати. Також вочевидь, що це буде будь-яка з цих моделей, окрім тієї, яку ми зараз маємо, буде потребувати інших додаткових ресурсів, а саме: тимчасових центрів, зокрема, за кордоном. Це означає, що їх треба шукати, домовлятися. Дякувати нашим партнерам, вони зараз

це надають нам як технічну допомогу, але коли ми запросимо в два рази більше, тому що це буде 2 дні, це вже буде трішки інше питання. За всім цим стоять інфраструктура, люди і гроші, і нам потрібно розуміти, як ця модель, що нам потрібно буде в разі, якщо ми все ж таки всі з нею погодимося, скільки це буде коштувати в державному бюджеті. Я своїм колегам хочу нагадати, що зараз те, що, напевно, бюджетується до першого читання, і те, що ми маємо протягом тижня отримати внесеним у Верховної Раді до першого читання бюджету, вочевидь, буде містити в собі фінансові ресурси, потрібні для цієї моделі, яка зараз працює останніми 2-3-ма роками. Якщо ми захочемо або попросимо змінити цю модель, ми повинні розуміти, що за нею повинні піти фінансові ресурси. Я би хотів якраз, щоб Український центр оцінювання якості з Міністерством освіти хоча б приблизно прикинули, про яку суму ми говоримо, а ми вже з колегами при прийнятті рішення будемо думати, чи знаємо ми, звідки взяти цю суму до другого читання. Тому що, вочевидь, ми цього будемо потребувати.

І наступний пункт, який би я хотів, щоб ми обговорили наступного тижня, – це ДПА для 9 класу. Ця модель у разі, я би хотів подивитися на модель, яку бачить Український центр оцінювання якості, подивитися та таймлайни, скільки чого це буде потребувати, скільки центрів, скільки додаткових людей, які будуть з цим працювати, скільки людей, які будуть працювати з закладами, про які пані Тетяна сказала, і знов-таки технічне доопрацювання системи і фінансові ресурси, яких це буде потребувати. Оце питання, на відміну від попереднього, нам його в будь-якому разі потрібно глибоко пропрацювати, тому що з 2027 року воно повинно запрацювати згідно закону, і тут варіантів в нас немає, інакше в нас будуть проблеми зі старшою профільною школою. Нам в будь-якому випадку це рішення треба вже пропрацьовувати, означає, що його треба вже наперед бюджетувати і в бюджетній резолюції, і в трирічному нашому бюджетному плануванні теж потрібно буде це відобразити.

От ці чотири пункти я хотів би, щоб ми проговорили і записали собі, що ми до них повернемося 17 числа на засіданні комітету, якщо, шановні колеги, ніхто не заперечує, якщо у вас немає додаткових пропозицій. От якось так.

Пані Тетяно, ми зможемо бути готові до дискусії наступного тижня? Бо є момент, у нас 24 вересня наступне засідання комітету, яке планується, воно точно

не зможе бути по цій темі, бо воно буде виїзним. І щоб ми не відкладали це питання до початку жовтня, я думаю, що нам з колегами бажано, щоб ми 17-го проговорили його і якщо хоч і не прийняли б якесь фінальне рішення, але принаймні розуміли, який вибір в нас є до його прийняття.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Так, ми будемо готові обговорювати і перше, і друге глобальні питання. Єдине, що зауважу, що Український центр не є розпорядником інформації про кількість випускників. Тобто ми оперуємо кількістю учасників, які реєструвалися, не реєструвалися, цю детальну статистику, звичайно, ми надамо, як і план щодо реалізації ДПА-9. А статистика по випускниках, учнях, студентах професійних закладів освіти тощо, це статистика, яка мала би бути в Інституті освітньої аналітики і в міністерстві. Але у нас такої статистики немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми тоді дамо в рішенні комітету спільне прохання і до Українського центру, і до Міністерства освіти і науки, щоб ми такі дані все ж таки отримали, хоч в якомусь вигляді для... бо вони нам необхідні для прийняття подальших управлінських рішень, для того, щоб ми говорили не емоційно про будь-яких дітей, да, а все ж таки базуючись на реальних цифрах і реальних потребах, щоб ми розуміли ці дані. Дуже вам дякуємо.

Шановні колеги народні депутати, чи є у вас ще додаткові пропозиції і зауваження до проекту рішення, бо воно у вас всіх надіслане всім, воно достатньо об'ємне. Я пропоную додати те, що ми сьогодні зараз проговорили з вами в робочому порядку до нього. Чи є додаткові пропозиції і зауваження?

Якщо немає, то давайте переходити до голосування, ще багато питань.

Шановні колеги, ставлю на голосування проект рішення комітету в тому вигляді, в якому він вам надісланий, з урахуванням висловленого колегами під час проведення засідання.

Хто – за? Прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

КОЛЕБОШИН С.В. Колебошин - за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт другий: про результати складання у 2025 році вступних випробувань для здобуття освіти за другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим) рівнями вищої освіти (за результатами основної та додаткової сесій).

Пані Тетяна, будь ласка, вам слово, потім ми з Сергієм Валерійовичем.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Так, власне, коли ми говоримо про результати вступних 2025 року, ми не можемо оминати вступні в магістратуру та в аспірантуру. У 2025 році категорії цих вступників нам вдалося розділити. В минулому році ми це не встигли зробити під час реєстрації, адже деякі рішення ухвалювалися вже в процесі проведення реєстрації. В 2025 році ми маємо детальну статистику про вступників на ці два різні, по суті, рівні. Власне, для вступу в магістратуру в цьому році особи мали проходити єдиний вступний іспит, незалежно від того, який саме, яку саме спеціальність вони будуть опановувати, а для конкретних спеціальностей також були розроблені єдині фахові вступні випробування. Цього року були два нових іспити, це іспит з історії мистецтва та мовознавства.

Іспит ЄФВВ розробляє Науково-методичний центр вищої фахової та фахової передвищої освіти, проводить і розробляє ЄВІ та проводить ЄФВВ український центр. Власне, тому я сьогодні і презентую результати.

Для вступу в магістратуру ми зареєстрували майже 100 тисяч учасників, з'явилася з них дещо більше 83 відсотків вступників. Зауважу, що ця статистика не є чимось новим, доволі низька явка учасників магістерських вступних випробувань є, на жаль, негативною традицією.

Якщо говорити про те, де проходили оцінювання, то варто зазначити, що як і НМТ, ми проводили оцінювання не лише в Україні, а й за кордоном. Водночас кількість локацій для проведення ЄВІ/ЄФВВ за кордоном була дещо меншою та її

було достатньо для наших учасників. Тестування ми проводили в межах основної і додаткової зміни. Оскільки оцінювання не були тривалими, то ми мали змогу проводити тестування в дві зміни. І власне, в межах основної сесії ми провели сім змін тестування, в додатковій сесії – одна зміна, але це все стосується лише ЄВІ для вступу в магістратуру. Окремо про аспірантуру говоритиму дещо пізніше.

Тут ви бачите загальні показники результатів. Маленька частка осіб ті, які не подолали поріг, і це стосується, звичайно, тесту ТЗНК, і ви бачите тут результати. Але і з іноземних мов насправді частка така не є надзвичайно високою. І ви бачите тут ту кількість осіб, які отримували результати менше 150 балів і які отримали... менше або дорівнює 150 балів, і які отримали 150 і вище балів. Для вступу в магістратуру, як я уже зауважила, потрібно було проходити ще предметні тести єдиного фахового вступного випробування. На це іспитування зареєструвалося понад 75 тисяч вступників. Вони могли обирати для проходження один або два тести. Відтак загалом тестів ми маємо понад 95 тисяч. Така велика кількість тестувань не може реалізовуватися в обмежені періоди, тому ми маємо 23 зміни тестувань в межах основної та додаткової сесій.

Тут ви бачите узагальнені результати щодо осіб, які проходили оцінювання. Знову ж таки незначна кількість осіб, які не подолали пороги з того чи того фахового предмету, який вони складали. Водночас ми бачимо, що результат 150 і вище балів отримували доволі багато вступників. Найскладніша ситуація – це ситуація з предметом "облік та фінанси", там є і розрахункові задачі і, власне, вочевидь, предметне поле є доволі складним. Але ми маємо, що майже 40 відсотків учасників тестування з політології та міжнародних відносин отримують результати 150 і вище. Ми бачимо височезні результати з нових предметних іспитів, де понад 40 відсотків учасників отримують високі результати.

_____. Пані Тетяно, можна я одразу переб'ю. Для вступу в магістратуру потрібно було 150 балів набрати? Чи немає цього порогу, який необхідний для вступу?

ВАКУЛЕНКО Т.С. Ні, такого порогу не буває.

_____. Окей.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Якщо говорити про єдиний вступний іспит, єдине вступне випробування для вступу в аспірантуру, знову ж таки цього року категорія аспірантів потенційних і потенційних магістрів були розділені, відтак можемо говорити окремо про потенційних аспірантів. Так само проходили ці особи єдиний вступний іспит. Змістове тестування не відрізняється від того, яке проводилося для вступників в магістратуру, і складники, і специфікація тестів є ідентичними, а от новий тест, єдине вступне випробування з методології наукових досліджень – це те випробування, яке цього рік розробив Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти, а український центр забезпечив його адміністрування. Усього ми зареєстрували понад 16 тисяч вступників. Серед них, як ви бачите, значна частка є чоловіками. Понад 80 відсотків учасників на відміну від тестувань в магістратуру, де чоловіків більше, але не присутні більше. Тут ми бачимо присутні відмінності у статевому розподілі чоловіків і жінок, які проходять оцінювання. З'явилося понад 77 відсотків учасників. Так само очікувано, що явка нижча, значно нижча ніж, наприклад, явка тих, хто проходить тестування для вступу на бакалаврський рівень вищої освіти. Усього було проведено три зміни оцінювань. Дві в основну сесію. Одна в додаткову. Отримали результат: понад 12,5 тисячі учасників. І як і в тесті для магістрів, дуже низький відсоток тих, хто не подолав порогу і значна частка осіб, які отримали високі результати. ЄВВ, тобто тестування з методології наук, новий предмет, але все одно ми бачимо, що серед вступників в аспірантуру абсолютно більшість подолали поріг, і майже половина від тих, хто отримали результат, отримали результат не менше 150 балів. Тут довідково ви бачите інформацію про вступні випробування 22-го, 23-го, 24-го і 25-х років. Нагадаю, що в 24-му році вперше було запропоновано вступні іспити для вступу в аспірантуру. До цього ми мали справу лише з потенційними вступниками, з потенційними магістрантами. Ви бачите, що деякі соціальні зміни, які відбулися в 23-му, 24-му році, зокрема і певні нормативні документи щодо мобілізації, позначилися на кількості тих осіб, які проходили оцінювання ЄВІ, ЄФВВ в 24-му році, і ми маємо понад 264 тисяч осіб, які зареєструвалися лише для проходження цього іспиту в Україні, і ще майже 4 за кордоном. В 25-му році, ми вважаємо, що ситуація стабілізувалася, і ми фактично повернулися до даних 2023 року. І те, що ми щойно проговорили, це реєстрація, це було загалом

магістерські випробування, тепер в розрізі окремих іспитувань для ЄВІ в 2023, 2024, 2025 році ви бачите таку статистику. І знову ж таки ми бачимо різкий стрибок, а потім зменшення кількості учасників оцінювання.

Український центр розробляє завдання єдиного вступного іспиту, це і завдання для тесту загально-навчальної компетентності, і завдання з іноземних мов. І враховуючи те, що ми можемо тестувати не більше 22 тисяч вступників в межах однієї зміни, одночасного тестування, то ми розробляємо майже 2 тисячі завдань лише для цієї категорії учасників. Також зауважу, що найближчим часом буде проведена спеціально організована сесія єдиного вступного іспиту. Це сесія, яка проводиться за кошти фізичних та юридичних осіб. Участь в ній можуть взяти і вступники до магістратури, і вступники до аспірантури. Вони вже зареєстровані і насправді минулого тижня отримали запрошення, тому вже знають, коли саме вони проходять іспитування. Маємо понад 5 тисяч учасників.

Інформація про те, як саме проходили, як саме складали учасники ці вступні іспити, деталізована інформація із статистичними показниками, а також інформація на освітньому дашборді буде доступна до кінця 2025 року.

Скористаюсь можливістю, щоби подякувати комітету за підтримку минулорічного рішення у збільшенні оплати праці залучених до проведення зовнішніх оцінювань. Тобто тих працівників, які впродовж всього літа фактично 24 на 7 поза межами своєї основної роботи працюють у тимчасових екзаменаційних центрах і пунктах проведення магістерських і аспірантських вступних випробувань. Для колег це не тільки матеріальне заохочення, але це ще вияв поваги до їхньої величезної роботи. І так само хотіла би подякувати самим колегам за те, що вони знаходять час, можливість, ресурс брати участь у цьому непростому іспитуванні і забезпечувати ті оцінювання на місцях, вони наші руки, вони наші голови, вони наші серця. Ми можемо розробити будь-які стандартизовані процедури і будь-які підходи, але якщо на місцях працюватимуть нефахові люди, то все це зведеться нанівець, цього ми не бачимо.

І я дякую нашим учасникам за те, що реєструються, довіряють нам і за те, що ми сьогодні можемо говорити про результати нашої роботи фактично за рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Тетяна. Шановні колеги, я пропоную зараз без співдоповіді, якщо ви не проти, зараз одразу перейдемо до коментарів, питань,

відповідей. Панове народні депутати, я попрошу, з вашого дозволу, дати спочатку слово Олександру Марковичу Бандурці, бо він на першому питанні теж не встиг виступити, зараз матиме таку можливість.

Олександр Маркович, будь ласка, включайте мікрофон.

БАНДУРКА О.М. Дякую, Сергій Віталійович. Якраз моя інформація стосується і першого питання, і другого, і того Закону "Про вищу освіту", зміни до якого ви будете розглядати в порядку денному під номером шість. Я хотів наголосити на такому, це цифри буквально 25-го року. У Польщі навчається загалом 102 тисячі 700 студентів іноземних, в тому числі з України 45 тисяч 644 особи, що становить 45 процентів від загальної кількості іноземних студентів у Польщі. Вони навчаються в таких престижних університетах, як варшавський в Кракові, Вроцлаві, Катовіце, Жешуві, в інших навчальних закладах. І за загальною інформацією, яку ми отримали від відповідних наукових установ Польщі, це не є гірші студенти, вони гарно підготовлені і успішно справляються з освітньою програмою. Але зважаючи на те, що 17 процентів з них не витримали, не складали, не з'явилися на тестові випробування в Україні, говорить про, що якісь прогалини у системі підготовки та передачі до вищої системи освіти випускника загальної школи є. І в тому, що у нас 115 тисяч загалом студентів з України навчаються нині за кордоном, винувата не тільки війна, а і певні комплексні умови вищої освіти, які фактично витісняють молодь з України по різних причинах. Тому що з тих, кого можна назвати біженцями, тільки 20 відсотків за кордоном, хто з окупованих територій чи із прифронтових зон. Остальні – це з територій більш-менш благополучних, там, де... чи це Закарпаття, чи Львівська область. Не можна сказати, що в Україні є сьогодні зовсім безпечні місця, але порівняно з тим же Харковом, який тут уже згадували в першому питанні, вони, безумовно, є більш благополучними. 30 відсотків не збираються повертатися в Україну, а майже половина не вирішила це питання. І Сергій Віталійович згадав про, мільйони назвав, сотні тисяч учнів України вчать за кордоном. Яка їх прив'язаність до України, особливо тих, хто закінчує там школу? Це дуже актуальне питання і пані Юлія Гришина про це згадала, що треба повертатися до цієї когорти дітей, хоча Міністерство освіти і планує там міфічно повернути після війни 100 тисяч студентів в Україну, це нереально, тому що треба

знати ситуацію, настрої цих студентів. То я хотів би привернути увагу шановних народних депутатів до цієї проблеми, чого ці діти, які закінчили в нас школу, успішно чи не здали, здали тести, за кордоном знаходять собі місце під сонцем в університетах, а в нас ми їх відсікаємо, і вони не мають доступу до вищої освіти. Хотів подякувати за увагу. Питання дуже актуальне, особливо воно болюче для тих, у кого діти закінчують школу. В мене в цьому році якраз так трапилося, що одні закінчили середню школу, в університети вступали тут в Україні, інші йшли тільки в перший клас, треті йшли в 9-й чи в 10-й класи. Я говорю про своє молоде покоління, да, то це проблема є не тільки, як кажуть, загальнодержавна, а й окремих сімей. Бажаю всім добра, миру і перемоги. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Маркович.

Роман Павлович, будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. У мене питання по ЄФВВ, бо найбільше звернень я якраз отримував по них під час складання. Зокрема, я правильно розумію, що кібербезпека, вона в "Інформаційні технології" входить? Пані Тетяно, от ті, хто на магістратуру в кібербезпеку вступають, вони ЄФВВ мають здати з "Інформаційних технологій"?

ВАКУЛЕНКО Т.С. Зміст цього питання краще адресувати пану Олегу Шарову, тому що ми адмініструємо оцінювання, але правила врахування результатів... .

ГРИЩУК Р.П. Ага, все, я зрозумів, да. Пане Олеже, по кібербезпеці, вона куди, до інформаційних технологій?

ШАРОВ О.І. Да, для тих людей, хто закінчив бакалаврат з іншої спеціальності. Вони, звичайно, мають складати інформаційні технології, тут особливо нема куди подітись. Що стосується тих, хто закінчив бакалаврат з кібербезпеки, то вони йдуть за результатами свого єдиного державного кваліфікаційного іспиту, як бакалавра за спеціальністю "Кібербезпека". Дякую.

ГРИЩУК Р.П. А, все, я зрозумів. Тобто їм не потрібно складати ЄФВВ, їх по кібербезпеці ЄДКІ береться. Дякую, мені зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. У мене є питання, поки інші не задали. А от там, де ми розглядали іспит, який потрібен в аспірантуру, там десь 80 відсотків чоловіки зареєструвалися, 20 відсотків жінки. Потяг чоловіків до аспірантури, в принципі, цілком зрозумілий останніми декількома роками. А як по результатах, якщо порівняти результати, як вони складали більше 150? От менше 150-ти я бачив, що відсоток відсіву мінімальний насправді, там одиниці не змогли скласти іспит. А от їх результати, якщо вони є у вас в гендерному розрізі, хотілося б дуже подивитися. Пані Тетяно, я розумію, що, напевно, це не на зараз питання, але якщо вони є, киньте нам, будь ласка, щоб ми подивилися, як, все ж таки чи є різниця між чоловіками і жінками.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Да, ми це рахували. Я зараз гляну, щоби, можливо, одразу вам дати. Ми це рахували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Миколаївна, будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович, дякую. Пані Тетяно, дякую вам за цю інформацію, дуже цікаво. В мене перше питання, і я думаю, що ці питання будуть більше до Олега Ігоровича, тому що вони такі більш глобальні.

Питання аспірантури – це, звичайно, ми розуміємо, що на сьогодні... ми бачимо статистику, наскільки збільшилася кількість бажаючих навчатися в аспірантурі, розуміємо, чому це відбувається. Але, з іншої сторони, розуміємо, що в нас є деякі рішення, які приймаються щодо аспірантів для того, щоб навести лад в цій ситуації, вони є достатньо спірними. Тому ми знаємо, що в нас десь пів року тому Кабміном було прийнято рішення, дозволили перевірки закладів освіти. І знаємо, що Державна служба якості освіти робила перевірки, і правоохоронні органи робили перевірки університетів. І ми в засобах масової інформації читаємо звіт УЦОЯО, я бачила, що велика кількість була відрахована внаслідок перевірок, тому що це очевидно, що знайти людей, які не навчаються, а імітують навчання в аспірантурі, нескладно, просто потрібно попрацювати.

Тому в мене перше питання до Олега Ігоровича. Чи є інформація на сьогодні, скільки людей було відраховано з аспірантури внаслідок перевірок?

ШАРОВ О.І. Ця інформація є, вона регулярно публікується, просто чесно, я був не готовий до цього питання, її немає переді мною на столі. Але давайте, скажімо так, ці перевірки, вони більше працюють як елемент запобігання продовження, скажімо, тих чи інших безладів. Якщо вже якимось рішенням про зарахування людини прийнято, то тільки в тому випадку, коли вона вже відверто нехтує своїми обов'язками, то вона може бути відрахована.

ГРИШИНА Ю.М. Ясно. І друге. Я вам теж хочу подякувати міністерству, УЦОЯО, всім, хто працював над тим, щоб навести лад у вході в аспірантуру, да, тобто ми бачимо, що якщо реєструється така аномально велика кількість аспірантів, ми розуміємо, чому вона реєструється, потрібно просто робити ці комплексні рішення, які дають можливість зупинити оці зловживання. І, як ми бачимо по статистиці, що вже в цьому році ми отримали в зв'язку з тим, що були встановлені більш жорсткі правила на вступ, заздалегідь опубліковані, тобто аспіранти побачили, подивилися, що тут не вийде, в принципі, зловживати так, як зловживали раніше, і завдяки встановленню цих правил на вступ ми бачимо конкретні теж результати. Тобто є перевірки, є системна робота міністерства з приводу того, щоб були жорсткі правила на вступ, це зупиняє і в два рази зменшує кількість зловживань. Мені хотілось би звернутися і до міністерства в тому, що дуже б хотілося, щоб ці рішення, які приймалися по аспірантам, вони були системні, комплексні, вони не є достатньо складними для того, щоб зробити так, щоб певна частина населення не використовувала аспірантуру заради того, щоб ухилятися від служби в армії. Це я веду до того, що до того заліку, який було запроваджено заднім числом, в якому вбачається порушення законодавства і звичайно дуже величезна кількість звернень і у мене і, я впевнена, у всіх членів комітету, і у Сергія Віталійовича, і у всіх інших колег народних депутатів.

Тому в мене ще одне питання до Олега Ігоровича. Ви вже ввели цей залік, фактично він повинен бути, він повинен прийматися, я так розумію, що рішення ви змінювати не будете. Скажіть, будь ласка, чому ви досі не прийняли роз'яснення, як його складати? Ну, якщо ви вже його прийняли, чому немає досі роз'яснення? Оскільки в мене теж є багато звернень з приводу того, що в різних університетах... роз'яснень від міністерства немає, а його вже потрібно складати скоро. Повинна ж бути програма, якісь же є строки, програма... щоб вони могли

підготуватися до складання цього заліку. Тому скажіть, будь ласка, коли буде це роз'яснення?

І прохання. Приймати рішення по аспірантурі в межах діючого законодавства, як всі ті, які, наприклад, ми тільки що проаналізували: перевірки, жорсткі правила на вступ, всім зрозуміло, очевидно, і не збурює десятки тисяч наших молодих науковців, які навчаються. Тому що дійсно є ті, хто навчаються, їм потрібно створювати умови, тому що наука і так потребує підтримки. А ті, хто не навчаються, їх, звичайно, потрібно виявляти і не давати їм можливість зловживати системою освіти. Дякую.

ШАРОВ О.І. Дякую за питання, Юлія Миколаївна. Я хотів би сказати, по-перше, що міністерство дуже системно працює з цього питання.

А що стосується єдиного державного заліку, то відповідне рішення про його проведення ухвалено на Ставці Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України. Міністерство, звичайно, виконає рішення Ставки.

Наразі підготовлений наказ, який, думаю, що буде підписаний в найближчі дні, зареєстрований в Міністерстві юстиції, що буде якраз на підтвердження правових підстав, і зможе запрацювати. Там встановлені абсолютно нормальні реальні строки. Я би не хотів зараз до того, як цей наказ буде опублікований, казати про конкретні параметри. Ну, чесно кажучи, ми бачимо, що приблизна ситуація має бути так, як зараз ЄВВ. ЄВВ не відсікла тих, хто готується до аспірантури і хоче займатися наукою. і це показало результати. Але ЄВВ непогано відсікла тих, хто насправді від науки знаходиться на відстані мільйон кілометрів, а лише збирався використати аспірантура як певний інструмент. Щиро сподіваюся, що стосується цифри, також ситуація буде цілком такою ж самою, подібною. Тому більше інформації буде після того, як наказ буде підписано і ...*(Не чути)* Міністерство юстиції. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Тетяно.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Так у мене інформація, яку ви щойно запитали, про результати чоловіків і жінок ЄФВВ. Як бачите... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно рівні.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Статистично значущої різниці тут немає, це однакові результати і для чоловіків, і для жінок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це дуже тішить. Дякую. Всі мої побоювання не виправдались, слава богу.

Шановні колеги, чи є ще необхідність обговорити це питання? Якщо ні, то пропоную переходити до прийняття рішення. Погоджуюсь...

А, єдине, що хотів запитати. Пані Тетяно, ви не давали, і Міністерство освіти, до речі, ви не давали додатковий запит при підготовці бюджету на перше читання якраз по збільшенню заробітних плат, ті, які вам потрібні для людей, які працюють в центрах тестування, для ваших співробітників?

ВАКУЛЕНКО Т.С. Ми ще не ставили це в Бюджетну декларацію, тому що немає підстав, адже наші зарплати регулюються постановою КМУ відповідною. Але вели перемовини із Міністерством фінансів про таку можливість, так само зверталися до комітету і до міністерства, яке в цілому підтримує таку ідею. Це ще потребує нормативного врегулювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Ми це впишемо в проект рішення, а з Міністерством фінансів ми спробуємо поговорити.

Шановні колеги, чи є... Вам всім розісланий проект рішення. Чи є в когось додаткові зауваження, пропозиції до проекту рішення?

Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення комітету в тому вигляді, в якому він вам направлений, з урахуванням того, що зараз прозвучало під час обговорення цього питання. Хто – за? Прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ГРИШИНА Ю.М. Гришина – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимир Анатолійович.

Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Дякуємо, пані Тетяно, і всьому вашому колективу Українського центру оцінювання якості освіти за роботу. Це справді потужно, і дуже вам дякуємо.

Шановні колеги, переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт третій. Я сподіваюсь, що ми це зараз коротко пройдемо. Про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених" (реєстраційний номер 10218) (повторне друге читання) додаткових пропозицій народних депутатів України членів комітету.

Шановні колеги, вам розіслана технічна, по великому рахунку, зміна. Точніше, не технічна – юридична, тому що юристи звернули нашу увагу на це питання. Ми з вами в одному з пунктів колись одного із законів 2022 року ми з вами відтермінували або дали можливість академіям наук не проводити свої вибори за їх бажанням, особливо за рішенням їх керівництва.

Ми цю норму прибираємо, і вона вже у нас прибрана в тексті, який ми з вами узгодили. Але є момент, юристи наші звернули на момент правової невизначеності: а коли ж вони мають провести вибори. Через те, що у нас цей проект закону має вступати в дію через шість місяців після його підписання, є пропозиція поставити норму, що вибори, які ми зараз повертаємо в академії наук, повинні бути проведені до моменту вступу в дію. Тобто є шість місяців для того, щоб спокійно провести вибори там, де вибори не проводились згідно рішення керівництва академії наук.

І ще в одному пункті, там, де питання набору чинності цим законом, доданий ще один пункт 17 на прохання Міністерства освіти і науки, це нам дає можливість виконати держзамовлення на науково-технічну продукцію, якщо я правильно пам'ятаю.

Пане Денисе, якщо ваша ласка, додайте, будь ласка, або виправте, якщо я щось неправильно сказав.

КУРБАТОВ Д.І. Доброго дня, пане Сергію, колеги. Так, дійсно, цей пункт ми попросили внести для того, щоб в цьому році новий механізм держзамовлення, який ми ввели уже, де замовлення формується згори, перш за все це оборонні замовлення, щоб ми могли швидше прийняти відповідні результати і почати фінансування уже другого конкурсу, який ми уже завершуємо в цьому році. Тобто щоб з 2026 року, з січня, ми могли уже почати фінансування важливих для держави проєктів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

Шановні колеги, чи це потребує обговорення?

КИРИЛЕНКО І.Г. Є питання, Сергій Віталійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, прибираємо норму, яку ми з вами запроваджували, за яку вдячні нам і наукові школи, і так далі, ми знаємо, за що говоримо. Скажіть, будь ласка, закон вступає в силу після... через пів року після його підписання, так, Сергій Віталійович?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да.

КИРИЛЕНКО І.Г. Це значить, що рівно через пів року треба вибори проводити, чи самоврядна організація сама приймає рішення після цих пів року, коли вона проводить, коли їй зручно? Бо припадає на літо, наприклад, чи ще якимось. Чи рівно пів року їм дається? Бо питання ж обов'язково виникнуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Їм дається пів року до моменту вступу в дію основних положень цього закону. Тобто з моменту нашого голосування, підписання спікером і підписання Президентом дається пів року для того, щоб провести вибори там, де вони не проводилися роками.

КИРИЛЕНКО І.Г. Тобто запас пів року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да, Іван Григорович. Я думаю, що це ми проговорили, це цілком вистачить.

КИРИЛЕНКО І.Г. Питання будуть виникати, щоб можна було давати відповідь. Бо ми трактуємо так. Тобто ми розуміємо точно так як книжка пише і як юридичне управління нам і зафіксує це. Так? Пів року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Саме так. Це було їх зауваження, і ми якраз його врахували.

КИРИЛЕНКО І.Г. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Роман Павлович, будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. Сергій Віталійович, ви доволі детально все пояснили, бо в мене якраз до цієї норми були питання схожі з Івана Григоровича. Ми ж давали право не проводити вибори. Ті, хто проводили вибори, яким чином ми тут будемо враховувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ті, хто проводили вибори, Роман Павлович, у них вибори проведені, вони мають контракти, жодних проблем немає, їх це не стосується. Це стосується лише тих, які вони за своїм бажанням не проводили, за рішенням президії вони не проводили, вибори відтермінували на невизначений строк, бо ми таке право давали. У 2022 році і в 23-му було зрозуміло, з яких причин ми це робили, а зараз ці причини, на жаль, почали використовуватися не завжди обґрунтовано, скажемо так, і в деяких доволі спокійних регіонах вибори не проводяться уже роками просто тому, що є таке право. Тому ми прибираємо, я думаю, що зараз є можливість провести на будь-якій частині, підконтрольній Україні території.

Олександр Маркович, якщо коротко, будь ласка.

БАНДУРКА О.М. Я коротко. Академія правових наук дала науково-правовий висновок щодо проекту Закону про наукову і науково-технічну діяльність. Я хотів би прости звернути увагу на визначеність окремих термінів: "відкрита наука", "інформаційне повідомлення", "інформаційні чи наукові дані", "національний науковий центр", є певна неохайність. Я просто на цьому ще зосереджую вашу увагу, що в законі повинно все бути чітко визначено. І тому,

коли ми говоримо про відкриту науку, то треба розкривати зміст цього поняття, а в законі тільки згадується термін "відкрита наука" і більше нічого немає.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Маркович.

Пане Денисе, будь ласка.

КУРБАТОВ Д.І. Я хотів би дуже коротко про шість місяців. Це справді такий термін, що здається коротким, але це ж після підпису Президента, і я вважаю, що ми могли би почати підготовчі роботи у відповідних інститутах після прийняття цього законопроекту в цілому Верховною Радою для того, щоб було більше часу. Впевнений, що встигнути тут можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

Шановні колеги, чи є необхідність далі обговорювати це питання? Немає пропозицій, зауважень? Ні. Шановні колеги, тоді переходимо до прийняття рішення. Ставлю на голосування проект рішення комітету, який вам розісланий, з тією правкою комітету, яка запропонована.

Хто – за? Прошу проголосувати.

ЛИС О.Г. Лис – за.

КОЛЕБОШИН С.В. Колебошин – за.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – підтримую.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Про сам проект Закону реєстраційний номер 10218 (повторне друге читання).

Шановні колеги, ми вже обговорили, тепер нам потрібно зафіксувати наше рішення і затвердити таблицю і рекомендувати законопроект до другого читання.

Ставлю на голосування проект рішення комітету, який вам всім розісланий.
Хто – за? Прошу проголосувати.

КОЛЕБОШИН С.В. Колебошин – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – підтримую.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко ...*(Не чути)*.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто – утримався? Проти? Немає.

Рішення прийнято одноголосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт п'ятий: про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань підготовки громадян до національного спротиву (реєстраційний номер 13347). Доповідачем мав би бути Олександр Михайлович Завітневич, співдоповідачем є Роман Павлович Грищук.

Роман Павлович, будь ласка, якщо можна, стисло, буду вдячний.

ГРИЩУК Р.П. Якщо стисло, то окей, давайте тоді я своїми словами поясню. Ми прийняли Закон про мобілізацію і мобілізаційну підготовку, де передбачили запровадження БЗВП в закладах вищої освіти обов'язково для всіх хлопців. Вона мала запуснитись 1 вересня 2000... цього року.

Рішення було, здавалось би, правильне, потрібне, все інше. На практиці, як я розумію, воно зіштовхнулося з величезною кількістю проблем в її реалізації. Від того, що для проходження БЗВП студенти мають пройти ВЛК, а це надзвичайно велике навантаження на військкомати, яке і так... на ТЦК, яке і так є, ставати на облік до моменту взагалі практичної складової, яка має бути в БЗВП і де, і як проходити, так і кадрового потенціалу для того, щоб БЗВП зробити для всіх студентів.

Відповідно запропонований законопроект авторства Завітневича, це Комітет національної безпеки та оборони, який пропонує замінити БЗВП в те, яке є зараз в законодавстві, яке неможливо реалізувати, на предмет "Основи національного

спротиву", тобто щось дуже схоже до захисту України в школах. Таке рішення, тобто щоб, з одного боку, да, ми продовжили політику, що і в закладах вищої освіти, фахової передвищої люди мають готуватися до національно спротиву, проте відійшли від формалізму, який... від формальних вимог жорстких, які є, накладаються на базову загальну військову підготовку. Це основа, про що цей закон, і тут можна дискутувати.

Є зауваження суттєві від Апарату Верховної Ради... від ГНЕУ. Є пропозиції від Міністерства освіти, пропозиції від Уповноваженого. Зокрема, крім тої норми, про яку я сказав, також є норма про те, що майно Товариства сприяння обороні України, яке називалось добровільне товариство сприяння авіації і флоту, що цим законом автоматично зараховується до держвласності.

Це, з одного боку, правильне рішення, з іншого, дуже багато може виникнути юридичних нюансів, враховуючи те, що це майно з відновленням незалежності в 90-х роках уже багато разів деяке втрачено, деяке продано-перепродано і вже є добросовісні набувачі. Тобто як реалізувати оцю норму, виникає питання, хоча з іншого боку зрозуміло, чому ця норма є. Якось так.

Ми на підкомітеті розглянули, у нас було зауваження в тому числі до цієї норми, ухвалили рішення рекомендувати ухвалити за основу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Павлович.

Ольга Володимирівна, нагадайте, ми в цій частині вже навіть Закон про професійну освіту, по суті, узгоджували з цим проектом закону, який був, я правильно пам'ятаю?

КОВАЛЬ О.В. Так, все вірно, Сергій Віталійович, але у нас в частині осіб, які здобувають освіту в закладах повної загальної середньої освіти, тобто в закладах професійної фахової передвищої освіти здобувають складову повної загальної середньої освіти. І там у нас іде, якщо я не помиляюся, прописано таким чином, що це у нас здобуття... Загальна військова підготовка, ось таким чином. Не БЗВП, а загальна військова підготовка, оскільки у нас неповнолітні особи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, у нас точно не могло бути БЗВП саме через цю причину.

КОВАЛЬ О.В. Так, все вірно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи потребує цей проект закону обговорення? Міністерство освіти і науки, яка ваша позиція по цьому законопроекту? Я знаю, що у вас були зауваження, але мені вони виглядають такими, які можна врахувати до другого читання.

ШАРОВ О.І. Саме так, наші зауваження можна врахувати до другого читання. І ми знаємо, що є підтримка Міністерства оборони. Ця проблематика цього законопроекту, як правильно було зазначено, пов'язана з тим, що модель практичної підготовки БЗВП закладено в законі 23-го року, у 25-му році на неї радикально змінився погляд у зв'язку з ресурсами, безпечними мотивами.

Що стосується теоретичної підготовки БЗВП, яка вже наразі запроваджена в закладах вищої освіти, вона зазнає порівняно невеликих змін, ...*(Не чути)* цього закону з 1 вересня 26-го року. Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олеже.

Шановні колеги, виглядає так, що ми спокійно можемо його доопрацювати до другого читання. Я говорив із головою Комітету нацбезпеки, він не заперечує, а навіть підтримує нашу залученість. Тому є пропозиція підтримати його на перше читання.

Чи є додаткова необхідність обговорювати? Якщо ні, то ставлю на голосування проект висновку комітету.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" проект Закону України реєстраційний номер 13347 за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу. Направити цей висновок, а також експертні висновки Міністерства освіти і науки України, Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування, Асоціації міст України до Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки, визначеного головним з підготовки цього законопроекту.

Хто – за? Прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Наступний пункт порядку денного пункт 6: про проект Закону України про соціальний захист осіб, які проживають, навчаються на території гірського населеного пункту, який потребує додаткової підтримки (реєстраційний номер 13237).

Доповідачем мала бути пані Галина Третьякова, але її з нами немає, на жаль, на превеликий для нас. Співдоповідачами є Юлія Миколаївна Гришина і Ольга Володимирівна Коваль, кожна у своїй частині. Тому два поважних голови підкомітету. Хто перший? Юлія Миколаївна... .

ГРИШИНА Ю.М. Якщо можна, я, Сергій Віталійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Колеги, ми на своєму засіданні, на засіданні підкомітету з питань вищої освіти розглянули детально цей законопроект. Головним в розгляді цього законопроекту є Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, автором є основним Галина Третьякова.

Якщо коротко його представити, то це достатньо такий невеликий законопроект і відповідно до пояснювальної записки основна його мета – це осучаснити норми Закону України від 1995 року "Про статус гірських населених пунктів в Україні" і також поширити його норми на внутрішньо переміщених осіб. Тут є багато питань, передбачених цим законопроектом, є питання, які стосуються і освітніх питань.

Я хочу сказати, щоб зараз не завантажувати і не витратити час на детальну характеристику всіх експертних висновків, що ми... хочу сказати, що ми загалом отримали їх дуже багато, тобто законопроект викликав велику зацікавленість і ми

маємо певну кількість і зауважень, і доповнень, і пропозицій, але всі вони не мають якогось критичного змісту, вони всі направлені на те, що... він загалом майже всіма підтримується, цей законопроект. Міністерство освіти, до речі, детально його опрацювало, так само має велику кількість різних у сфері освіти до закладів. Тобто в нашій сфері відповідальності цей законопроект стосується закладів освіти, які працюють в гірських регіонах, міністерство опрацювало, достатньо велика кількість пропозицій від міністерства. Загалом всі підтримують цей законопроект, але є велика кількість різних пропозицій, зауважень і так далі.

Хочу сказати, що Комітет з питань соціальної політики на своєму засіданні 28 травня вже розглянув цей законопроект і рекомендував його прийняти за основу. Ми на підкомітеті з колегами теж, розглянувши цей законопроект, вирішили підтримати рішення профільного комітету і теж рекомендувати комітету, рекомендувати Верховній Раді прийняти цей законопроект за основу, звернути увагу на те, що там над чим попрацювати і всім колегам з профільного комітету, з нашого долучитися правками народних депутатів до розгляду цього законопроекту у другому читанні.

Ось, Сергій Віталійович, таке було рішення підкомітету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна.

Ольга Володимирівна, будь ласка.

КОВАЛЬ О.В. Дякую, Сергій Віталійович.

Колеги, я не буду витрачати вас час, власне, Юлія Володимирівна... Миколаївна, вибачте, це вже як заразне стає. Юлія Миколаївна, власне, зазначила всі особливості даного законопроекту, тому рішення у нас єдине, оскільки це розглядалося на її підкомітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Насправді, знов-таки я бачу зауваження до цього законопроекту, Міністерство освіти і науки зокрема теж. І вони навіть перекликаються з тим, що в Міністерства фінансів є. Але їх всі можна доопрацювати до другого читання. Якщо Міністерство освіти і науки не має критичних зараз зауважень і заперечень, то тоді є пропозиція підтримати рішення підкомітету, пустити його на перше

читання. Але поставити його на контроль, тому що тут питання справді важливі, які, щоб ми подивилися, коли буде комітет головний розглядати після голосування законопроект до другого читання, щоб і ми зі свого боку підключилися.

Шановні колеги, немає заперечень? Можемо переходити до прийняття рішення.

З вашого дозволу, ставлю на голосування проект рішення комітету. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" проект Закону України реєстраційний номер 13237 за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Направити цей висновок Міністерству освіти і науки України, Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини, Всеукраїнській асоціації органів місцевого самоврядування та Всеукраїнській асоціації органів місцевого самоврядування "Асоціація міст України", до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, який визначений головним з підготовки цього законопроекту.

Хто – за? Прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ПППА Н.Р. Піпа – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято. Одноголосно.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за, Сергій Віталійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимир Анатолійович.

Я пропоную сьомий і восьмий пункти, з вашого дозволу, об'єднати. Це законопроект про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки

виробників сільськогосподарської продукції" (реєстраційний номер 13312) і альтернативний до нього 13312-1. Ми тоді пропозицію об'єднати обговорення в один, зробимо два голосування.

Доповідачем має бути пан Дмитро Соломчук, автор законопроекту, і Ганна Лічман, теж автор законопроекту. Мені щось підказує, що їх обох немає. Тому, Ольга Володимирівна, будь ласка, вам слово.

КОВАЛЬ О.В. Дякую, Сергій Віталійович.

Власне, основний комітет із розгляду цього законопроекту – це Комітет з питань аграрної та земельної політики. Цей законопроект уже було розглянуто головним комітетом і прийнято рішення по ньому. Я тільки, колеги, з вашого дозволу, наголошу на тому, що стосується предметів відання нашого комітету.

В законі основному є зміни до Закону України "Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу маркування органічної продукції", де є пункт, що заходи державної підтримки органічного виробництва та обігу органічної продукції можуть включати організацію спеціальних засобів з популяризації органічного продукту, забезпечення і присутності здійснення публічних закупівель і наголошую те, що в частині освіти, у тому числі для організації харчування дітей в закладах дошкільної та загальної середньої освіти. Це все, що стосується як для предметів відання нашого комітету.

До даного законопроекту отримано велику кількість пропозицій та зауважень. Я впевнена, що основний комітет їх розгляне і прийме відповідні рішення. Що стосується Міністерства освіти, то вони в межах своєї компетенції повідомили, що не мають пропозицій і зауважень до тексту законопроектів.

Підкомітет з питань професійної, технічної, та фахової передвищої освіти на своєму засіданні розглянув дані законопроекти і рекомендував обидва законопроекти прийняти за основу. Ми прийняли таке рішення, скажемо, з поваги до авторів даного законопроекту. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольга Володимирівна.

Шановні колеги, чи є необхідність обговорення цих двох законопроектів? Якщо ні, то можемо переходити... Да, Іван Григорович, будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, я хочу для колег сказати про те, що я займаюсь питанням органічного землеробства уже багато років і хочу зазначити, що це одна з небагатьох наших ніш. Приблизно 10-15 відсотків продукції, яку ми виробляємо, - це внутрішній ринок, все інше до 80 відсотків – це експорт. Ви бачите, як він нам дається, особливо в зерновому сегменті, а це головна стаття нашого експорту. Це шлях в нікуди. Може бути, зерно може бути все, але якщо воно буде органічним, тобто те, що ми говоримо екологічно чистим, перспектива набагато більша. Всіляко підтримувати в тому числі на законодавчому рівні – це наша ніша, наша ніша на світових ринках. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, можемо переходити до прийняття рішення? Щоб не затягувати ваш час, обидва рішення будуть за основу, тому я просто поставлю на голосування проект рішення комітету.

Отже, ставлю на голосування проект рішення комітету по законопроекту реєстраційний номер 13312 в тому вигляді, в якому він вам направлений. Хто – за, прошу проголосувати.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Одноголосно.

І по восьмому пункту порядку денному ставлю на голосування проект рішення комітету по законопроекту 13312-1 в тому вигляді, в якому він вам направлений. Хто – за? Прошу проголосувати.

_____. За.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти?

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимир Анатолійович.

Рішення прийнято одноголосно. Дякую вам, колеги.

Дев'ятий пункт порядку денного: про внесення змін до складу робочої групи для підготовки до другого читання проекту Закону реєстраційний номер 10399. Доповідачем – Юлія Миколаївна Гришина. Юлія Миколаївна, будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, колеги.

Я дуже коротко. Є дві пропозиції щодо зміни складу робочої групи.

Перше. Включити до складу робочої групи до другого читання підготовки законопроекту Рака Михайла Ігоровича, першого віцепрезидента Української асоціації студентів.

І друге. Виключити із складу робочої групи по підготовці до другого читання Винницького Михайла Івана у зв'язку із звільненням його з посади заступника міністра освіти і науки України за власним бажанням.

Такі дві пропозиції. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна.

Шановні колеги, сподіваюся, не потребує обговорення?

Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення в тому вигляді, в якому він вам розісланий.

Хто – за? Прошу проголосувати.

_____. За.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто – утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги.

І десятий пункт порядку денного: звіт про роботу Комітету Верховної Ради з питань освіти, науки та інновацій за період тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Шановні колеги, цей звіт кожному із вас направлений. Тринадцята сесія, якщо я не помиляюся, вперше була в історії українського парламенту, і ми з вами її відпрацювали, мені здається, достойно, так само, як і попередні дванадцять. Зараз вже в нас чотирнадцята. Роботи менше не стає, насправді стає більше. Тому хочу подякувати всім вам за проведену роботу, за згуртованість комітету, за завжди плідні і ефективні, результативні дискусії і за ті проекти законів, які ми разом з вами і за допомогою секретаріату намагаємося написати і проголосувати. Секретаріату окремо дякую, без вас би це було б все неможливо з нашого боку.

Шановні колеги, доповідь завершено. Звіт вам всім розісланий.

Чи є необхідність його обговорення? Ні.

Тоді ставлю на голосування проект рішення.

Перше. Інформацію про роботу комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за тринадцяту сесію дев'ятого скликання взяти до відома.

Друге. Народним депутатам України членам комітету внести свої доповнення щодо роботи на тринадцяту сесію дев'ятого скликання в частині предметів відання комітету. Контроль за виконанням покласти на секретаря Комітету з питань освіти, науки та інновацій народну депутатку України Піпу Наталію Романівну. Хто – за? Прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Анатолійович, бачу.

Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

І одинадцятий пункт порядку денного: "Різне".

Володимир Анатолійович, у вас було "Різне". Пам'ятаю.

ВОРОНОВ В.А. Да-да, Сергій Віталійович, дуже дякую.

Шановні колеги, одним з головних питань там по нормативно-правових актах, по імплементації Закону "Про дошкільну освіту" є державні стандарти про дошкільну освіту. Підкомітет допомагав МОН в розробці його сучасної там концепції, редакції, і ухвалення документа повинно було статися ще до 1 липня. Сьогодні я піднімаю це питання в розділі "Різне", але депутатський контроль комітету буде продовжено. Прошу колег депутатів підтримати розгляд питання нового стандарту на наступному засіданні як одного з головних, а МОН пропоную прискорити строк підготовки із забезпеченням дотримання вимог нового закону щодо наповнення документа. Якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Володимир Анатолійович. Шановні колеги, я сподіваюсь, не буде ні в кого заперечень? Ми на наступному засіданні комітету, у нас і так стоїть контрольне питання по імплементації Закону "Про дошкільну освіту", є пропозиція додати це підпунктом до цього питання, щоб звернуло увагу Міністерства освіти і науки, і доповідача від Міністерства освіти і науки направити, зокрема, і в частині відповіді на це питання.

Володимир Анатолійович.

ВОРОНОВ В.А. Дуже дякую. Дуже дякую, колеги. Дуже дякую Сергій Анатолійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, немає заперечень? Тоді ми в робочому порядку це додамо до порядку денного в наступне засідання Комітету.

Чи є у нас ще щось в "Різному"?

Якщо ні, то шановні колеги, дуже вам дякую за приділений час, дві години роботи доволі ефективно. Вам всім тихого і спокійного тижня, і, головне, ефективного. А наступне засідання комітету орієнтовно відбудеться 17 вересня, в середу, після засідання Верховної Ради, в звичний для нас час – о 15:00. Сподіваємося, що нам наша 24 на 7 робота у Верховній Раді дасть можливість все ж таки провести нам засідання комітету, а не треба буде його переносити, як минулого разу.

Всім дякую за приділений час. Гарного і спокійного тижня. До побачення. На цьому засідання Комітету вважається закритим.